

VENTA

30 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 céntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 1.ª
(Boscó baix à la escala)

Surt à llum puntualment
tots los divendres

SUSCRIPCIÓ

Extraordinaria
Un trimestre 1 pesseta

Extraordinaria
Un trimestre 2 pessetas

Las suscripciones
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 céntims
ó en timbres
especials pera periódichs

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

RATERÍAS DIPLOMÁTICAS

Al África à probar sort
va en Bismarck fent de las sevas,
y per fer veure que es fort,
brindant pau mostra l' ressort
de la guerra sense trevas.

ALS SUSCRIPTORES

DE LA FIANSA CARCELARIA PEL NOSTRE DIRECTOR

Poden passar a recollir los diners los que encara no ho hagin fet a la Administració o a la impremta d'aquest periòdich, Ronda de la Universitat, n.º 6, demanant pel Tresorer de la Comissió recaudadora Rafael Rosés.

Los de fora que faltan cobrar poden dirnos de quina manera volen que se 'ls entreguin los diners o si volen fer los giros per medi de nostres corresponssals.

Se 'ns prega que fem a sapiguer, respecte a la fiansa, que 'l grup de treballadors de diferents oficis que contribuí a la subscripció en lo taller del Sr. Vidal, que passin a recollir los respectius diners a casa del recaudador d'aquella llista Joseph Torrell, carrer de Cervantes, número 100, botiga, a Gracia, lo qui té ja la cantitat total en son poder.

D' UN TEMPS A UN ALTRE

Espectacle bellíssim, sens igual, lo que las nacions modernes oferiran lo dia que la humanitat en pes quedí convensuda de que es de tot punt impossible contrarrestar la corrent del Progrés, que 'ns impel·leix a trobar per un ó altre camí la solució magna de la felicitat dels pobles, la realització de la fraternitat universal!

Afortunadament tot s' hi encamina. Las més enlayradas fronteres, parets inexpugnables que separavan entre sí las diversas agrupacions de la gran familia humana, aixecades per la tirania en profit propi y en perjudici de las colectivitats que limitavan, avuy van enderrocantse als cops de picota que 'l geni humá y lo esperit d' associació hi donan tot sovint, y 'ls més encarnissats enemics d' abans se reconeixen homes ans que tot y fan de cada gran ciutat una moderna Babilonia ahont los trajos, las costums, los invents y las maneres de parlar se ajuntan, com protestant de las iniquitats passadas y obrint pas a un esplendorós pervindre.

Ja avuy la moderna Fransa es amiga carinyosa de sa germana Iberia, y l' ombra dels més ambiciosos dels despotes, de la figura colossal del vencedor d' Austerlitz y del vensut de Waterloo, no s' alsa ja fatídica entre las duas rasses vehinas, que estremen cada dia més sas abrasadas y han sabut splanar los Pirineus, obrint pas a la fumant locomotora, que es lo símbol més pur del Progrés en aquest sigle.

No vull pas dir que per altre cantó la mateixa Fransa no miri reclosa cap al Rhin, que es frontera molitas vegadas més alta, entre ella y la filosòfica Alemania, de lo que era entre nosaltres y la Fransa la serra pirenaica. Desgraciadament l' odi de rassa mina encara avuy dia aquestas duas nacions y algunas altres a las qui pertocaria ésser las primeras en donar exemple de fraternitat y pau.

Més ¿qui detura la riuhada, quan a son pas no m' hi obsta ni 'ls munts més alts d' calveissadas rocas, ni 'ls arbres més corpulents y aliterosos? Quan, furients, de la serra baixa al pla, llavoras tot s' ho emporta en sa vertiginosa marxa, sens que hi hagi impediment prou poderós a deturar sa destructora empenya.

Y 'l Progrés es una riuhada d' amor, de sentiments generosos, d' abrasadas, de festes agermanadoras; y no son prou a entorpir sa carrera gloriosa, ni las reminiscencias d' un fatidich passat que contra sa corrent s' empenyen a oposarli certs pobles mal avinguts, ni molt menys las barreras cada dia més corcadas ab que l' entrebancan los sentiments religiosos, causa perenne de profundas perturbacions y de guerras mil voltas més horribles que las promogudas per qüestió de fronteres.

¡Voleu espectacle més hermós que 'l que tot sovint oferixen aquestas reunions de pobles diferents, de llenguatges diversos, de productes variats, de prodigis obrats pel cap del home, al agrupar sos pabellons en lluya de treball, lluya que ennobleix, que dignifica, que enalteix al ser humá, apartantlo cada dia més de las tenebras del obscurantisme? No us encantian aquestas congressos de pobles, de germans; en una paraula, d' homes, anomenats Exposicions Universals?

Donchs comparéu aquest bellíssim espectacle ab 'l espectacle que oferian aquestas mateixos pobles en mitj del batibull de la Etat Mitja,

y diguéme si 'l Progrés es pura faula ó encarnació real y veritable.

Abans, aquests mateixos pobles que avuy agrupan sas banderas sota la claror del focu lluminós de la electricitat, que avuy sos vistosos colors, feyan d' aquestas mateixas banderas un símbol d' aïslament, de guerra y de rancunia pera combatre als pobles vehinis pel més fútil pretext, per la més insignificant divergencia que entre ells ocorria. Aixó era una rémora potentíssima pera las relacions entre 'ls mateixos, y feya que, ocupats continuament en amarnirse pera la guerra, jayessin en lo més complet olvit las nobles arts de la pau. Y si de tant en tant, com excepció puix no hi ha regla que no 'n tinga, sortia algun cervell que, més privilegiat que 'ls altres, sabia sustreure a tan perniciosas influencias produhint quelcom beneficiós pera la rassa humana, ó s' en incutava al moment la hidra religiosa anulant al geni que havia obrat tal maravella de enginy, ó, si per sort prosperava, era tan mesquina y feble sa influencia, que sa acció civilisadora quedava detinguda en las fronteres del poble ahont havia sigut creada.

Aixís s' entorpijan las relacions d' uns pobles envers los altres, no podian comunicarse 'ls homes los invents que a tots, per un igual, aprofitavan, y 'l Progrés, encar que caminava, podia simbolisarse, si avuy per la diligent locomotora, llavoras per la carreta de bou de marca monótona y pesada.

Comparéu, repetim, aquell ahir ab nostre avuy, y que s' atreixien després, los exòtics enemics de la llum y la rahó, a combatre, ab sos rancis arguments, los arguments dels amichs de caminar ab lo Progrés y 'l sigle.

GULLIVER.

Se 'ns ha pregat la inserció del següent escrit:

Sr. Director de la TRAMONTANA.

Agradecida la Comissió Organizadora del concierto verificado para gastos de los compañeros que estaban presos en la cárcel de Tarrasa, del sueldo que tuvimos el gusto de leer en el periódico de su digna dirección, esperamos de V. en que se servirá insertar los renglones que a continuación expresamos:

Entradas y salidas del concierto celebrado en 10 de Marzo, por las sociedades corales Unión, Juventud Desheredada, y Americana, de Sabadell, Llanterna, Amigos, y Juventud, de Tarrasa.

ENTRADAS	Ptas.	Cts.
Juventud Desheredada, importe de sillas	18	
Amigos, importe de butacas y sillas	23	25
Llanterna, " " " " " "	25	25
Juventud, " " " " " "	50	
Unión, " " " " " "	8	50
Americana, " " " " " "	19	75
De la suscripción de la sociedad coral Americana	15	35
De Taquillera	331	75
Producto de la bandera	87	92
Suman las entradas Ptas.	528	57

SALIDAS	Ptas.	Cts.
Alquiler del teatro	40	12
Para el alumbrado de gas	25	
Localidad y entradas	5	
Lampista	2	
Dependientes de palcos, sillas y entrada	6	50
Fixar tiras cartelas y pasar los papeles	5	50
A la imprenta, papeles y salidas	30	
Música del concierto y ensayos generales	113	
Id. para hacer la pasada	35	
Tramoyistas	10	
Para la limpieza y honorarios del teatro	5	
Expensas para el concierto	70	
Taquillero	5	
De la contragida sociedad coral Americana	40	
Director de la sociedad coral la Llanterna	10	
" " Amigos	10	
" " Juventud	10	
" " Unión	20	
Suman las salidas " "	372	82

RESUMEN	Ptas.
Entradas	528 ⁵⁷ Ptas.
Salidas	372 ⁸² " "
Quedan	155 ⁷⁵ Ptas.

Quedándole altamente agradecida la Comissió, se despide deseándole S. A. F. C. y R. S.

Sabadell, 11 de Marzo de 1886.
Por las sociedades corales,
La Comissió,
Antonio Escudé.—Andrés Basilio.—Antonio Pujol.

CARTAS DE FORA

Tarrasa 9 Mars 1886

Amich Director: En una de las músicas de regiment que vingueren a tocar durant los últimos dias de carnaval, viñut un músich que, enteros de lo que passá en aquesta ciutat, per ser constant llegidor de La Tramontana volgué saludar personalment als companys posats en llibertat de poch. Fou tant lo que simpatisá aquell aprentat foras de general, que la fraternitat que va haberhi no pogué ser més grossa, y li participím per que ho posi al seu periòdich, a fi de que 's vegi que ja no es obstaclo l' anar vestir de soldat per sentir entusiasmarse per las bonas causas.

Un que ni sas

Breda, 11 de Mars de 1886

Molt apreciat company: Lo diumenje de Carnestoltes lo relliscó [dichi] religió arcade d' aquesta vila 's va pendre la molestia d' avisar als vehinis per medi d' un pregó, que, poch més poch menos, deya lo següent:

«Alcalde constitucional de Paga (vull dir de Breda): A fi d' evitar que durant los dias de Carnaval, cap mäs cara provoqui ab paraulas ni fetes als pacífichs vehinis de la població y transecuts, queda terminantment prohibit lo disfressarse de nit, ab careta ni sens ella, y de dia ab trajes de militar ni eclesiástich [y] de carlit; Los contraventors serán castigats ab arreglo a la seva falta.»

De manera, que 'l disfressarse per Carnaval es una falta que 'l arcade de Breda castigaría. Será tal vegada que aquestos uniformes causen horror al senyor Segimon?

Sápiga 'l senyor arcade que son de sobra 'ls seus avisos, que 'l poble ja no está per disfressas y menos per las que 's veuhen tot 'l any, porque fa temps que va disfressat, sobretot ab los rótuls que hi ha en alguna carrera que diuhen *Fielato de consumo y Derechos de consumo*, pagant al mateix temps la contribució de *idem* per reparto, y aumentada entre mitj d' any, y que cap vehi 's ha atrevit a demanar explicacions sobre aquesta mascarada.

L' eument indicat y alguna cosa més, se diu de públich que servirá pera mantenir sense treballar en aquesta vila, un deixable de Sevalls que disfressat de ca-cap-allá, s' ha presentat com a vicari per ajudá al ruch tot en sos fati... gosos y re... lliscosos trahalls.

Ojo, heroes del campaner de Breda (14 Juny 1875), que 'ls carlins fan com muga guita, sempre 'n guarda una pel smo, y que per mengua vostra habeu de pagar la gerrofa al ex-carlit vicari, y encara la pudó del fum y petroli no s' ha apartat de vosaltres.

Dispost, senyor Director, de son amich
Clá y Cavallá

Torroella de Montgrí, 11 de Mars de 1886

Desdejunat Director: Jo que sempre me havia agradat mirar desde la barrera aquestes gilles y estocadas que semanalment y ab molt de salero donan en lo rondó de la secció de «Cartas de foras» del seu periòdich los *distrós* corresponssals encarregats del seu respectiu *ganado*, despretentme de las tauroquímicas, per no dir personals, impresions que 's causava 'l bicho de varias yerbas, negre, gros y que s' enten al nom de Joan y que s' tacha en lo nostre corral, agafó los trastos pera donar un parrell—per comensar—de pases de mulasa al bravo Joan, que, com se diu mossen, mossega bastant.

Varios han sigut los defectes que 'l nostre Joan ha demostrat durant lo seu engravejament, pero com que no m' hi anava ni m' hi venia, deixava que ab tranquillicitat esperés son sant Martí. Per aixó no vaig fer cas de las incidencias y pocalasias que 'l dia primer d' aquest any digué, bramant com acostoma, censurant la escasez d' exemplars de mollos de fer personas que 's nota, segons ell, en aquesta vila, degut, segons ha pogut averiguar, a la desmesurada propaganda que cert industrial de literatura está fent del admirable descubrimet de *mister Condom*. També vaig fer 'l tonjo quan ab la tranquillicitat que li es comenza va comensar un desvergonyat monopoli en lo cementiri municipal, apropiantse terrenos que pertencien legalment a honrats, encor que llanua, ciutadem.

De tot aixó no vaig fer cas perquè, com he dit antes, no m' hi anava ni m' hi venia.

Pero avuy ja es un altra cosa: avuy, gracias a la brama que 'l diumenje feu desde 'l perol del *sou-buffet*, m' hi va y m' hi ve bastant. Y m' hi va y m' hi ve, perquè de cap manera puch consentir que amichs a qui estimo per la formalitat y decencia que 's distingeix, siguin gratuïtament tractats d' *indecentes* y pocas vergonyas per un modelo com es el dels citats calífiques.

Si, desdejunat Director, va tractar de lo que he dit als meus amichs,—entre quins n' hi tinch un de molta, pero de molta intimitat—perquè 'l dimecres de cendra van sortir al camp a menjar botifarras, y hasta després de ferts, digué, se las tiravan per sobre y las ensenyavan pele carrers.»

En primer lloch, puch contestarli que encara que es una mentida molta part de lo que digué, no hauria ell sentit la olor de las botifarras si algunes bandarrorras de las que comex molt, sentida de no puguer menjar botifarra dels meus amichs, no hagués anat a portarli la nova en cambi de una bona grati...ficació.

En segon lloch, li diré també que més indecent que ensenyar botifarras pele carrers, cas de ser veritat, es ensenyar com fa ell la més brava jamona del vehinat y menjarlo, sens disputarli ningó, quan li dona 'l gust y la gaia.

Y per últim, que li consti que al anar a menjar botifarras, los meus amichs estavan en lo seu ample de indiscutible dret de ferho, puig que no van manllevar los quartos per comprarlos al nerviós mossen Joan, de qui no s' recordaria ningú si, com ell digué, algun dels meus amichs, antes de un any, no tingues per comprar ja.

Y prou per avuy y hasta per sempre, segons la mitgenya que m' fassin los brams més ó menos desahinats que dongui mossen Joan de la carabassa gran y que interessen los nervis de

LEANDRO BACALLA.

Moltas son las colectivitats y poblacions que se preparan pera solemnizar lo XVIII aniversario de la proclamación del municipi lliure de Paris.

Barcelona ho celebra ab la vetllada quin programa va en altre lloch d' aquest número. Nostre Director estarà demà dissapte en una vetllada de Granollers celebrant tal diada y 'l diumenje en un' altra de Sabadell pel mateix objecte.

Lo proletariet per tot desperta al temor de las ideas d' emancipación social que s' obran pas, y la epopeya de la Commune de Paris es lo llas que uneix a tots los socialistas, com a primera poderosa manifestación revolucionaria que ha fet tremolar tots los privilegjis.

[Gloria al municipi lliure de Paris, proclamado lo 18 de Mars de 1871!]

Es de lo més salat que s' ha vist la confección de las listas electorales de Barcelona en las próximas eleccions de regidors.

Morts, emboradors, municipals, burros, serenos y amichs de confiança forman lo cos electoral, y la major part dels que tenen vot legalment no tenen ni somers del seu nom a las listas.

Ab semblant dret electoral, no sé si encara quedarà algun pagano que s' prengui en serio aixó de las eleccions.

[Bon ignorant tindrà de ser! Ey, si no está en la conxorxa.]

S' ha presentat a las Corts una proposición declarant incompatible 'l càrrech de president del Congrés ab 'l exercici de la professió d' advocat.

Molt be 'l pensament. Mes si s' té de buscar en aixó la manera de suprimir influencias pels tribunals, s' ha de declarar incompatible tot càrrech oficial d' importancia, no tan sols ab 'l exercici de la abogacia, sino ab lo tot que puga influir directa ó indirectament ab la administració de justicia.

Que aixis está ella que ja ningú pot distingirla pel nom que porta.

Aquells cent milions de pessetas que deya 'l Sr. Sagasta que s' podian ahorrar en lo ram de guerra, ja han comenats a treure nas.

No es sino que en lloch de cent s' han quedat a sis.

Es a dir, ha ofert lo capital y ara no més dona 's interessos.

No es res que diguem la diferència. Y aixó encara ab la probabilitat de que al cap d' avall resulti partida fallida.

La Epoca de Madrid, diari conservador, se queixa de que s' dongui l' espectral durant la dominación fusionista de que s' morin obrers de fam en la via pública, y ab tal motiu demana lo poder pels seus correligionaris.

Y rahó que no li falti al periódich canoví. Quan los sagastins ja han correat a copia de fam als treballadors, no está be que morin de un en un de gana en mitj del carrer, y convé la vinguda dels conservadors.

Els procurarian matar al obrer a balas, que no fa patir tant.

Y al engrós, que no dona tanta molestia. Sols aixis entenen los conservadors que pot utilitzar la via pública pera matar gent.

[Qui pot negar que guanyen en lògica gubernamental a sos companys los fusionistas!]

Es un gust aixó del parlamentarisme. Després de més de dos anys d' estar las reformas militars en lo Congrés y de fershi un centenar de grossas de discursos per sa aprobación, ara passa al Senat, y allí s' assegura que hi estarà altre periodo ó més llarch de temps que en lo Congrés y que s' anularda casi tot lo fet fins ara pera donar gust al president de la Comissió del Senat, general Jovellar.

Ab aixó y que quan arribin a ser lley las velleconas reformas succeheixi com ab tantas altres lleys, que s' fan pel gust de no cumplirlas, quedarà una vegada més acreditat lo zerramentarisme.

Y 's pobles en disposició de suprimirlo.

Prop de Madrid va atropellarse a un funcionari públich, causantse'l varías feridas. Y diu un diari de la villa dels tabuls excelentíssims, comentant lo fet:

El hecho de que, a pesar de haberse dado cuanta a las autoridades, el autor del delito se encuentre libre, se atribuye, según unos, a su amistad con un elevado funcionario de la magistratura; según otros, al parentesco de un ministro de la Corona.

Y podéu anar xiulant si la justicia no vol beure.

En lo Congrés hi ha hagut una interpelación sobre 'l modo d' administrar la justicia.

Tant lo diputat interpelador com lo ministre interpelat han estat conformes en reconeixre que 'l sistema té gran defectes, però que... per ara... s' hi pot fer poca cosa.

Ha resultat com si 'l diputat digués:

—Una gracia de justicia per la part del poble.

Y hagués respost lo ministre:

—Avuy no 'n podém fer. Será per un altre dia.

A la porta d' un ministre may demanis cartas, si no vols sentir que 'n digan: —Que Deus t' ampari, germá!

Segons un projecte presentat a las Corts, no podrán ser reelegits los regidors en las poblacions que passin de 8,000 animas.

Com la lley en aquest cas no parlaria dels cosos, y las animas ningú podria contarlas, ja tenim que resultaria feta la lley feta la trampa.

Es a dir, igual que sempre.

Pels presuposets del vinent any económic, no sabem com ferho 's ministres pera ficarhi economias.

En aixó sí que no val la pena de capticarshi. Aixis como aixis després també cada governant fa lo que vol...

Ha dit en Sagasta a las Corts, referintse al autor del submari Peral:

—Demandan a Deus que 'l ajudi, pero es precis que 'l ajudém nosaltres.

Vamos, que ab la ajuda de Deus y sense quartos, ni en Peral faria submarinis...

Ni en Sagasta la ballaria grassa.

Havém rebut la interessantíssima Crida que fa lo Niu Guerrer pera organisar una salerosa Exposición Universal humorística a casa seva de tots los productes coneguts y per coneixre que pugan dignament ostentar un lema de bon humor.

Firman la convocatoria lo príncep d' Oloréula com a president, lo comissari popular Manel Barcelona, y en Carlos Pelut-sigui com a Secretari.

Y qui s' cregui que aquestos personatjes sigen una parodia del flamant marqués d' Oledola, d' en Manel Girona y d' en Carlos Pirozzini, s' equivocó de mitj i mitj.

Lo Niu sab ahont té la mà esquerra y l' estrenyidor pera divertirse ella y 's altres sense donar quimera a ningú.

Celebrarem que la Exposición del Niu vagi de gust y ab poch gasto.

Precisament tot al revés de l' altra.

Havém rebut també un ofici de la comissió executiva anti-agregacionista dels pobles del plá de Barcelona invitantnos a una reunió, a la que sentim no haver pogut assistir per nostras multiplicadas ocupacions.

A pesar de que creyém que la pasterada de la agregación ja está feta y que tot será perdre temps

l' oposarshi per la via legal, pot contar la expressada Comissió ab nostre petit esforç en pro de sa idea.

Tampoch poguerem assistir pel mateix motiu a la tinguda fúnebre a que 'ns invitá la llogia Libertat del Porvenir pera honrar la memoria del brigadier Villacampa lo diumenje passat.

Dissapte passat celebrá 'l Centre Federalista un' altra vetllada artistica y literaria, a la que no poguerem assistir per nostras ocupacions, però que sabem estigüé molt animada.

Sempre aplaudirém als que no perdonan medi pera mantenindre y avivar l' esperit liberal de nostras temps.

Conforme diguerem en nostre darrer número, lo diamenje próxim tindrà lloch en lo Teatro del Circo Barcelonés una vetllada socialista en conmemoració del XVIII aniversari de la proclamación de la Commune de Paris.

Lo programa es lo següent:

Primera part.—Ofelia, s' sinfonia per la orquesta.—Discurs d' apertura, per P. Esteve.—La pesca en un acte Los Parvulitos.—Traball literari de C. Romeu.—Preludi de El Anillo de Hierro, pel quinto de guitarras y bandurrias Español.—Ve y Razón, traball literari de A. Lorenzo.—Musica prohibida, romansa cantada pel Sr. Narciso, acompañada al piano pel Sr. Esteban.—Paz y guerra, disertación, per J. Guadalu.—La Flamenada, corts a veu sola per la societ coral humorística «La Trompeta».

Segona part.—Flora, s' sinfonia per la orquesta.—Banders negra, traball literari de A. Pellicer.—Aires nacionals, pel quinto Español.—La febre andalés, traball literari de D. Soler Gustavo.—Fantasia de «El Furtivo», per la orquesta.—Discurs en francés sobre la Commune, per Mr. Machinier, de Paris.—Axlada que se crió, s' copias a dues y coro, per La Trompeta.—Discurs, per J. Torrens.—Criterio revolucionario, disertación, per X.—La Marsellesa, per la orquesta.

Lo despaig d' entradas y localitats al carrer de Sant Olegari, n.º 2, pis primer, Circo Obrer de Barcelona; a La Luz, carrer de Ferlandina, 20, pis primer, y al kiosco de davant del carrer Nou de la Rambla.

En stent B. L. M. l' Administrador de Correus de la provincia de Barcelona nos ha remés copia de la contesta que li ha fet lo subaltern de Vich sobres lo del carter de Roda.

Diu l' Administrador de Vich:

«Tengo el honor de manifestar a V. S. que el cartero de Roda reparte por sí mismo la correspondencia de aquella población, y únicamente algunas veces y a instancia de los interesados ha entregado algunas cartas a otra persona para que esta lo hiciera a su destino del barrio a que se refiere el periódico de ese capital La Tramontana, debiendo advertir que, según manifesté dicho cartero, este barrio dista más de un kilómetro de la población.»

Tenim de contestar a lo transcrit que 'l senyor Administrador de Vich no ha tocat pilota en aquesta qüestió, y que si s' ha informat, com sembla, pel mateix carter de Roda interessat en l' assumpte, podém dirli que 'ns torni 'l ral, que no volem més comedia.

Los vehins de Roda Miquel Vilardell, Salvador Armengol y Joan Roca dirán al Administrador de Vich que ells may han demanat que s' entregués cap carta seva a altra persona, y 'l carter los ho ha fet aixis sufrint retrás varías cartas y perdentsen alguna en la via pública de las que doná a altres personas sense haverho instat, ni molt menos, cap d' aquestos interessats. [Ha vist quin modo té d' informarse lo Administrador de Vich? Per aquest viatge no s' necessitan oficials. Bonas están las informacions oficials pera averiguar la vritat, fentho de aquest modo!]

Y continú 'l subaltern vigatá:

«El resto de alguna carta dirigida a Roda se comprende, porque hay en la Península cinco pueblos del mismo nombre y muy amenudo viene a este Roda correspondencia que es para otro provincia, y vice-versa.—El sueldo de La Tramontana, según indica el cartero, es motivado por cuatro ó cinco habitantes de aquel barrio que quieren recibir primero que Roda la correspondencia dirigida a ellos.—El cartero hace que sirve aquel pueblo a ellos sin haber tenido hasta la fecha queja alguna.»

Conformes en lo del primer punt d' aquest parrafó, ab més motiu quan de pobles anomenats Roda no 'n hi ha cinch més, sino dotze entre petits y petetes. Lo segon extrem es ridicul de tan tonto; qui pot pretendre rebre la correspondencia primer que Roda, vivint a Roda? si no 'ns desitá aquest nus l' Administrador vigatá, consi que li deixem fer a la seva cúa.

Y si vol informarse be vagi ell mateix a Ro-

da, demanï pels noms que havem dit i altres que n' hi dariam i allí trobarà sense necessitat de buscarlos gavre, y quedarà millor enterat del assumpto.

Que ja podia comprendre que això d' informar-se ab la part interessada es una mica massa ingent.

La friolera de set empleos distints, cobrant de tots set y no assistint a cap de las oficinas, tenia cert individu de Madrid

Lo ministre de Hisenda ha descubert la irregularitat y ha enviat a passeig a la septiple sangonera.

Y no més a passeig.
Quants per molt menys n' hi haurà de presiri!

Lo dissapte de la setmana passada hi hagut un moti de las cigarrietas en la fabrica de Tabacos de Bilbao, pels maltractes, exigencies y reñada explotació que la Companyia Tabacalera usa ab los obrers y obreras que cauhen a sas mans.

Y saben que ha succehit a pesar d' estar per tothom reconeguts los abusos de la Companyia que s' fuma a casi los espanyols? Donchs que mentres los amos del capital tancan la fabrica pera rendir als obrers per la fam, la administració de justicia empapera als principals promovedors de la protesta contra lo injust.

Y vagi rodant la bola.
Fins que un dia s' entrebanqui entre cap y coll dels privilegiats.

Lo diumenge passat tingué lloch la anunciada reunió preparatoria del meeting que s' té de celebrar a Barcelona en favor de la Lliga universal de la Pau y la Llibertat de tots los pobles.

Assistiren al acte varias agrupacions obreras, entitats masónicas y lliurepensadoras y agrupacions politicas, representant a totes ellas uns de 70 a 80 delegats.

Després d' amplis discussions s' acceptà ab alguna emena una proposició de nostre amic Cuadrado sobre la significació de la Lliga.

No podem donar més detalls de la reunió porque a pesar de nostres bons desitjos en favor d' ella no ns fou possible l' assistirhi, per més que ja sab la comissió iniciadora y la d' organització que pot contar ab la cooperació de La TRAMONTANA.

NIULADA QUE TE CREU

OPILAS È DEU Y CIRRIOLAS, ENTENDAS DURANT LU CARNIVAL DE 1880, PEL CORO LA TRAMONTANA

Tenor: Una gran arma espanyola Ha sortit i tres cantos,
Y cor: Que no es saber ni patula
Baritone: Ni reculler ni canó.
Tenor: Que no te sanch ni ferida
Baritone: Y no obstant ja s' ha probat
Tenor: Que pot deixar per la vida
Baritone: A un gran home escalterat.
Y cor: Y a to' que es tan polites que ni s' pot tant! a las mans, y fa més que una escopeta en poder dels estudiants.
Tenor: Y molts craurán que es un mito
Baritone: Quan vegin l' invent aquest,
Tenor: Puz pensarán que es un pito
Baritone: O int lo més un aiolet.
Y cor: Y es un arma molt terribla pels que enganyen la nació, puig lo poble així! la hi clava xiulada que te creu.
Coro: Donchs problem xiulada y apridiu xiulada.
(Musica de La Marsellesa)
Al arma al arma l' honorat poble, per ti lo dia es arribat, que ab un pito de cinch a sis céntims demostrém que tenim dignitat.
Baritone: Apuntet.
Tenor: Y fuge!
Tots: ¡Viva la llibertat!

—Si un artista de cor noble —De llibertat dona l' crit,
—Per los enemics del poble —Molt prompte s' es perseguit.
—Y després de l' escarriquet —Fent burla del seu talent,
—Un cop mort lo reconeixen —Aixecantli un monument.
Duo: Mes desmentit a la historia, per ferret del seu senyal, esborran la part de gloria del seu gen lliberal.

—Y la gran amich del artista —Pagant també l' monument
—Quejan borrats de la llista —Del modo més indecent
Duo: Si en clave resuscitava y veya que pesa així, prou farta con nosaltres xiulada que te creu. (Coro).

—Hi sol haver senyoretas —Que s' voldrian distingir
—Dels que no tenen pesetas —Y be no s' poden vestir
—Y sense consensar la marca —Voldrien, per lichi, la guania,
—Que s' pagues per entrar al parque.
Duo: Y s' presenta un Noticiero apoyentia a tot drap, mes li diuhem avysoro y n' surt ab las mans al cap.
—Després de presas las mitas —Avayan a vuyd l' sach,
—Per fe en lo parque corria —De burros venits ab frash
Duo: Com que l' habi no fa l' monja, en la terra del porró, lo qui desprecia al pobre xiulada que te creu. (Coro).

—Molts crehien una gran cosa —Las titils y posicio,
—Y la titils no mas fan noxa —Al home d' ilustració
—En que un home no es pas més outro —En que tinga molts diners,
—Y l' mateix pot ser molt burro —Un gitano que un marqués
Duo: Sentiré més d' una volta, naut amunt ó anant avall, un coreter poca solta com deu Marqués a un caball.
—Y fins s' ha fet moda estera —Per tota la societat,
—Der a una grossa Duquesa —Y batones a algun gat.
Duo: Per só quan se fan marquesos en nostre pobra nació, solen sé 'is que més mirarian xiulada que te creu. (Coro).

—Fa bastant temps que s' pregona —Y algú barrina bastant,
—Per fe l' agrog' a Barcelona —Fins los pobles del voltant.
—Y aixó fora una gran cosa —Per lo be de tots plegats,
—Si s' dequies lo que ns fa noxa —Abons de se' agermanats.

Duo: Tenere l' hanch tot desaguide, pook aterra y bona llama, y entrá 'is burras a dita absolut uns los cinerats.
—Així podrem quedé enteros —Si abans de fe l' casament
—Se satisfá a ne l' inglesa —Pagantlos l' Ajuntament.
Duo: Puig si s' busca alguna 'is pobles pel pul de la Aproxica, clavarán a Barcelona xiulada que te creu. (Coro).

—Fa bastant temps que s' pregona —Y algú barrina bastant,
—Per fe l' agrog' a Barcelona —Fins los pobles del voltant.
—Y aixó fora una gran cosa —Per lo be de tots plegats,
—Si s' dequies lo que ns fa noxa —Abons de se' agermanats.

Duo: Tenere l' hanch tot desaguide, pook aterra y bona llama, y entrá 'is burras a dita absolut uns los cinerats.
—Així podrem quedé enteros —Si abans de fe l' casament
—Se satisfá a ne l' inglesa —Pagantlos l' Ajuntament.

Duo: Puig si s' busca alguna 'is pobles pel pul de la Aproxica, clavarán a Barcelona xiulada que te creu. (Coro).

Joan Dorcas

Contan las crónicas que la setmana passada pels carrers de Gracia uns xicots apedregaren a Deu Senyori en la persona d' un capellá que portava l' combregar a un malalt.

Per nosaltres no pogué ser sino que 'is xicots van equivocarse.

Com s' estava tan prop encara del Carnaval...

Los xicots deurian pendre al sacerdot per una disfressa de mil gust.

Nos escriuhem alguns liberals del Vendrell fentnos constar, respecte al sueto publicat en nostre darrer número sobre la commemoració de la entrada dels carlins en aquella vila, que allí es única y exclusivament l' element oficial lo partidari de ceremonias religioas, y que 'is verdaders liberals feren una manifestació purament civica, s'puig sabem de sobras, diuhem, que la lloca que engendra la guerra civil portava las alas negras.

Fem constar ab gust aquesta s'hrmació, puig que molt y molt convé que a tot arréu ahont l' element oficial vulgui pagar funcions d' iglesias pera commemorar malietas carlins, s'apiga y entenga que s' ha de trobar completament divorciat de tot bon liberal que estimi en algo sas ideas y sa dignitat.

A Alella hi ha una escola laica que va molt be, y pera ferli la competencia una de católica dirigida per quatre monjetas, que va com pot. D' aquestas monjas n' hi ha tres de llerjas y una de guapa, y resulta que algun feligrés ab infu-las te ganas de posar a Deu un cap com un toro per conducte de la divina esposa guapa.

Dos caciquillos, comerciant de medicinas lo un y pagés que no cava gayres cols l' altre, se disputan las rialletas de la monja, y li fan més visitas que un metje a un malalt de cuyado, encar que per res s' assemblan a las de metje per la veueta.

¡Qué pot ser aixó! ¿Que sab, que si Deu no hi obre l' all, valgan Ell i quin embull me li farán al seu cap!

Un seminarista ha anat a tiros pels carrers de Granada ab lo pare d' una mossa a qui havia enganyat.

Tot just aprenent de capellá y ja tals ha-sanyas!

Lo non promet per trabucayre.
Y per acapatarde de majordonas y nevodas.

No sé quin enredo mistich van tocar lo rector y l' vicari de Vilassar de Mar en lo sermo de diumenge, que s' armá un esbalot a la casa de Deu y de cosa d' uns 300 devots que pasturavan per l' ánima no n' quedaren més que una vintena després de las rahons.

Té de succehir aixó en los lloch de santeter, mentres no s' hagi instalat allí l' lila y l' carretó.

CONVERSA

(EN UNA BOTELLERIA)

—Buenas, Ramón, te vi de onze quartos, pero que sigui bo!
—Sí, senyor, y ben bo; mira l' altre dia vaig convertir una pila de pipes al punt que vaué ha anomenat.

R. ALONSO.

SOLUCIONS

A LAS CARRERAS DEL NÚMERO PASSEY

XARADAS I — Se re-ne. Gra-mà-tica.
LUGUBRES MORALES — Puigcerdá.
Barcelona — Tipogrefia LA ACADEMIA, Ramal de la Universitat, 4

LA GABIA!

RATA QUART

RAMON TORRADEFLOT, de Agramunt;

A aquest espavilat subjecte no hi ha hagut medi d' arrencarli cap diner de las 31'83 pesetas que ha quedat a deure, fent quedar malament a un bon amich que l' recomana y contestant ab més desvergonyiment que solta a las cartas de nostra Administració. Queda solemnement passejat per la gabia y ha pres possessió del número 4 dels ratas de La TRAMONTANA pera hugar a la llista d' honor.

Ara toca al de Malgrat, si no s' espavila a quedar be en los vuyt dias de coll que li restan.
Ratas consagrats.—1. Joaquim Miquel, de Lleyda, per 27'50 pesetas.—2. Domingo Gombau, de Falset, per 19.—3. Pere Martí, de Balaguer, per 18.

Anirà seguint